

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Grønlandsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 9. februar 2021
Kontor: Nordatlantkontoret
Sagsbeh: Martine Cecilie Lund Frederiksen
Sagsnr.: 2021-0032/09-0120
Dok.: 1793698

Besvarelse af spørgsmål nr. 35 (Alm. del) fra Folketingets Grønlandsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 35 (Alm. del), som Folketingets Grønlandsudvalg har stillet til justitsministeren den 13. januar 2021. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Kristian Hegaard (RV).

Nick Hækkerup

/

Marie Mølsted

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 3392 3340
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 35 (Alm. del) fra Folketingets Grønlandsudvalg:

”Kan ministeren oplyse, i hvor mange sager en betjent har stået over for en juridisk uddannet forsvarer i retten i 2018, 2019 og 2020, og hvorvidt ministeren anser dette som et problem for behandlingen af kriminalsager i Grønland?”

Svar:

1. Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet et bidrag fra Rigsadvokaten, der har oplyst følgende:

”Rigsadvokaten har til brug for besvarelsen indhentet en udtalelse fra Politimesteren i Grønland.

”Politimesteren i Grønland har oplyst, at Grønlands Politi ikke er i besiddelse af oplysninger om de ønskede oplysninger. Politimesteren har endvidere oplyst, at kredsretterne muligvis er i besiddelse af oplysninger, der kan belyse spørgsmålet.

Politimesteren har skønnet, at en politianklager har stået over for mindst én juridisk uddannet forsvarer i op mod 30 pct. af de afviklede sager (kriminalsager (ikke bødesager) og grundlovsforhør) i perioden 2018-2020. Politimesteren har bemærket, at skønnet er behæftet med en betydelig usikkerhed, eftersom det ikke har været muligt at basere et skøn på valide tal. Politimesteren har oplyst, at procentsatsen for skønnet er drøftet blandt de juridisk uddannede anklagere i den lokale anklagemyndighed, som alle i den daglige drift har løbende kontakt med politiet om de sager, der føres i kredsretten af politiuddannede anklagere, og som kontaktes med henblik på en drøftelse af ankespørgsmål m.v.

Politimesteren har endvidere bemærket, at andelen af sager, hvor der beskikkes en juridisk uddannet forsvarer, må antages at være stigende – henset til, at der er etableret en juridisk bacheloruddannelse på Grønlands Universitet.”

Rigsadvokaten kan henholde sig til det af politimesteren oplyste.”

Justitsministeriet skal i forlængelse heraf bemærke, at Domstolsstyrelsen har oplyst, at kredsretterne ikke er i besiddelse af oplysninger om, i hvor mange sager en betjent har stået over for en juridisk uddannet forsvarer i retten i 2018, 2019 og 2020.

2. Justitsministeriet kan mere generelt oplyse, at et af de mest markante kendetegn ved den grønlandske retspleje er, at kredsretterne er beklædt af lægfolk. Det fremgår af betænkning nr. 1442/2004 om det grønlandske retsvæsen, at systemet med lægmænd kendes helt tilbage fra forstanderskaberne i år 1862 og 1863 (s.17). Det fremgår endvidere af betænkningen, at juridisk uddannede anklagere tidligere har givet møde i kredsretten, når der bl.a. var tale om særligt komplicerede sager. Dette gik man i begyndelsen af 1990'erne bort fra, idet den juridisk uddannede anklager gav ubalance i forholdet mellem på den ene side den læge kredsret og bisidder og på den anden side anklageren (s. 497).

Lægmandssystemet indebærer, at hverken dommer, forsvarer eller anklager i kredsretten i udgangspunktet er juridisk uddannede. Dette udgangspunkt kan dog bl.a. fraviges i sager af ganske særlig alvorlig karakter, hvor retten beskikker en advokat som forvarer, hvis hensynet til forsvaret gør det påkrævet, jf. retsplejelovens § 322, stk. 2. Omvendt kan der også være et begrænset antal sager, hvor en juridisk uddannet anklager møder i kredsretten, herunder for at undgå aflysninger, hvis den politiuddannede anklager er syg eller på anden måde forhindret i at møde i sagen.

Udgangspunktet er således, at politiuddannede anklagere møder på anklagemyndighedens vegne i stort set alle kredsretssager. Dette gælder også, når forsvareren er juridisk uddannet.

Det ligger mig meget på sinde, at retssystemet fungerer optimalt og med en høj retssikkerhed for aktørerne i kriminalretsplejen. Derfor kan det være hensigtsmæssigt, at der i sager, hvor der møder en juridisk uddannet forsvarer også møder en juridisk uddannet anklager. På den baggrund har jeg bedt Rigsadvokaten om at undersøge spørgsmålet nærmere, hvorefter det vil blive drøftet med Naalakkersuisut og i givet fald i Rådet for Grønlands Retsvæsen.